

Dr. H.F. Kohlbrugge

Tekst: EVANGELIE VAN JOHANNES 10: 27-30

"Mijn schapen horen Mijn stem, en Ik ken dezelve, en zij volgen Mij. En Ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken. Mijn Vader, Die ze Mij gegeven heeft, is meerder dan allen; en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders. Ik en de Vader zijn één."

Het heeft onze Heere behaagd, Zichzelf en Zijn Gemeente onder allerlei beelden ons voor te stellen. Een van de troostrijkste beelden is dat van een herder en Zijn schapen, en van hun wederzijdse betrekking tot elkander. Niet alleen vinden wij daarover veel in de Psalmen en bij de Profeten, maar ook in de Evangeliën. Nergens blinkt dat beeld meer in de gehele omvang van Zijn vertroosting en heerlijkheid uit, dan in de voorgelezen woorden. Terwijl wij dezelve overwegen, bid ik een ieder uwer, zichzelf nauw te beproeven, of deze woorden ook op hem van toepassing zijn; want immers de aanleiding tot zulke sterke uitdrukkingen, als wij hier vinden, lag in hetgeen de Heere even tevoren tot de Joden zeide: "Gijlieden gelooft niet, want gij zijt niet van Mijn schapen."

Deze zelfbeproeving is vooral zo nodig, omdat er maar al te velen zijn, die zichzelf met een gestolen troost bedriegen, en die daaromtrent geen geestelijke onrust ondervinden, of zij wel werkelijk tot de schapen des Heeren zullen behoren, dan wel of zij ook bokken zijn.

"Schapen" zijn hier mensen, welke de Heere de Zijnen noemt; want Hij zegt: *Mijn schapen*. Hoe zijn zij de Zijnen?

Ten eerste: *de Vader heeft ze Hem gegeven*, zoals Hijzelf zegt in vers 29: "De Vader, Die ze Mij gegeven heeft", en op een andere plaats: "Niemand kan tot Mij komen, tenzij dat de Vader, Die Mij gezonden heeft, hem trekke." (Joh. 6: 44)

Ten andere: *zij zijn de Zijnen, omdat Hij Zijn leven voor hen gegeven heeft*, dat is, omdat Hij hen Zich ten eigendom gekocht heeft met Zijn dierbaar bloed.

De zodanigen, welke de Vader Hem gegeven heeft, en die Hij Zich ten eigendom gekocht heeft, zoekt deze trouwe Herder ook in de tijd der genade op, en Hij rust niet voordat Hij hen gevonden heeft. Zolang Hij hen nog niet gevonden en gegrepen heeft, dwalen zij rond, het zijn in waarheid verlorene schapen; zodra Hij hen echter gaat opzoeken, roept Hij hen bij name, en zij blaten naar Hem, zonder Hem te hebben gezien, en verlange naar Hem, omdat Hij naar hen verlangt. Heeft Hij hen dan gevonden en gegrepen, midden uit de wereld en uit de kaken des doods en des verderfs, dan legt Hij hen op zijn schouders en draagt hen met blijdschap in Zijn stal, en daar geeft Hij hun het bewustzijn in de Heilige Geest, dat Hij hun Herder is, en dat zij Zijn schapen zijn.

Niemand kan door eigen willen of lopen zo'n schaap worden. Het hangt alles daarvan af, of God hem genadig wil zijn en of Jezus Christus deze barmhartigheid aan hem wil bewijzen. Degene echter, welke aan

die kudde toegevoegd worden, waarvan Christus de Herder is, verkrijgen de waarachtige overtuiging, dat zij in zichzelf verloren zijn, en alleen gered kunnen worden uit de genade Gods, door de verlossing, die in Christus Jezus is (Rom. 3:24); en al hun verlangen strekt zich tot dit ééne uit, om te mogen weten, dat zij op de rechte weg zijn, dat zij gevonden zijn door de Herder der zielen, Die alléén ook hun zielen verlossen en tot de vrede bij God brengen kan.

Deze schapen nu horen slechts de stem van Jezus Christus, zowel bij aanvang als bij voortgang, gelijk onze Heere hier zegt: "Mijn schapen horen Mijn stem" en in hetzelfde Hoofdstuk: "De schapen horen zijn (dat is, des Herders) stem, en Hij roept Zijn schapen bij name, en leidt ze uit. En wanneer Hij Zijn schapen uitgedreven heeft, zo gaat Hij voor hen heen; en de schapen volgen Hem, overmits zij Zijn stem kennen. Maar een vreemde zullen zij geenszins volgen, maar zullen van hem vlieden, overmits zij de stem des vreemden niet kennen." (Joh. 10: 3 5) Gelijk dit naar de letter in het natuurlijke waar is van de herder en de schapen, zo nog veel meer in het geestelijke. Dat is het wat Petrus eenmaal zei op de vraag des Heeren: "Wilt gijlieden ook niet weggaan?" "Heere, tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens." (Joh. 6: 27)

De behoeften van de schapen des Heeren brengen mee, dat zij naar Zijn stem slechts horen. Woorden des eeuwige levens zijn de spijs, waaraan zij dagelijks behoefte hebben. Woorden des levens zijn er wel is waar genoeg, te weten woorden van dit vergankelijk, weelderig leven; woorden van het dartzel, het zondig, het ijdel en wellustig leven; ook woorden van een vals geestelijk leven, van het eigengerechtigte leven, van het leven in zelfgekozen werken; maar in al deze woorden is geen eeuwigheid te vinden, geen eeuwige zaligheid, en de schapen van de Heere Jezus moeten eeuwige zaligheid hebben.

Zij, die zich door hun zonden en hun dood voor eeuwig van de volzalige God gescheiden voelen, kunnen alleen daarin rust hebben, dat zij het bepaald te weten krijgen, dat zij bij de volzalige God eeuwig zo zullen inwonen, dat Hij in Zijn recht is, en dat hun zonde, schuld en straf voor eeuwig uit de weg zijn genomen; dat zij, als zij van hier gaan, geen toorn te wachten hebben, maar een ruimen ingang in de eeuwige heerlijkheid.

Daarvoor hebben zij nodig, dat hun geleerd wordt, welke de rechte weg is; en dat niet alleen, maar zij moeten ook in de leer der waarheid de rechte weg hebben, opdat zij zich daaraan kunnen houden. Nu, zodanig een leer geeft alléén de eeuwige Herder der zielen, en onderwijst Zelf daarin; en in de leer heeft Hij ook de weg bereid, die binnenleidt in het eeuwige, zalige heiligdom, waar de eeuwige Goedertierenheid haar troon heeft, zoals Hij ook Zelf zegt: "Ik weet met de moeden een woord ter rechter tijd te spreken." (Jesaja 50:4)

Daarom doe ik ook, als deurwachter, voor de Herder der schapen open, opdat gij, schapen Zijner weide, die mensen zijt, Zijn stem moogt vernemen.

Ziet, de schapen van de weide des Heeren zijn in zichzelf arme zondaren, die bevreesd zijn voor de toorn; nu zegt deze Herder tot hen: "Houdt u aan Mij; Ik ben uw Voorspraak, en Ik zal u door alles heendragen." Hij houdt het hun, zo dikwijls als zij om troost verlegen zijn, zo vriendelijk en met zo'n macht der liefde voor: "Mijn Vader is uw Vader, Mijn God uw God, en u bent Mijn broeders." Hij verhaalt hun dan allerlei troostrijks van deze Vader in de hemel, en welk verbond Hij met Hem gemaakt heeft: dat namelijk Zijn schapen ook zullen zijn, waar Hij is, en zij eeuwig met Hem zullen weiden in het licht der zalige eeuwigheid. Zo spreekt Hij hun moed in, als hun zonden hen moedeloos maken; houdt hun, zonder moede of mat te worden, de vergeving hunr zonden, de eeuwige, door Hem verworvene genade voor, en bedekt hen ook daarmede; en zo dikwerf hun wol vuil en zwart is, werpt Hij hen in de stroom van Zijn bloed en van Zijn tranen, van Zijn gerechtigheid en van Zijn Geest; en zo verklaart en maakt Hij hen rein, en zij huppelen van vreugde, dat Hij hen zo goed wist te reinigen, terwijl zij niets konden, dan zich maar steeds vuiler maken.

Daarom horen de schapen van des Heeren weide maar alleen Zijn stem, en o, hoe gaarne! Doch voor een vreemde vlieden zij, want zij worden spoedig de staf des drijvers gewaar, en ... schapen zijn zwakke dieren, zij kunnen alleen vooruitkomen onder de hand van een geduldig herder.

Dat is het ook, wat de Herder zeide: "En Ik ken dezelve." Want dat is een kennen in geduld en liefde, zoals de Heere ook bij Ezechiël zegt: "Gij nu, o Mijn schapen, schapen Mijner weide, gij zijt mensen; maar Ik ben uw God, spreekt de Heere HEERE" (Ezech. 34: 31) Met dezelfde bedoeling zegt onze Heere ook in vers 14 en 15 van ons Hoofdstuk: "Ik ben de goede Herder; en Ik ken de Mijnen, en worde van de Mijnen gekend. Gelijkerwijs de Vader Mij kent, zo ken Ik ook de Vader; en Ik stel Mijn leven voor de schapen."

De Heere wil zeggen, dat de Vader Hem kent als de getrouwe David, Die Zijn schapen niet door de leeuw noch door de beer zal laten verscheuren, maar Borg wordt voor Zijn schapen, en gewillig Zijn leven voor hen stelt; en dat Hij de Vader kent als de zodanige, Die Hem als de grote Herder der schapen uit de dood zal wederbrengen; voorts, dat de schapen Hem kennen als hun enige Verlosser, en dat Hij Zijn schapen kent als dezulken, die in zichzelf geheel en al machteloos zijn.

Toen Ezau tot Jacob zeide: "Ik zal met u trekken", antwoordde deze: "Indien men dezelve maar ééne dag afdrijft, zo zal de gehele kudde sterven; ik zal mij op mijn gemak als leidsman voegen, naar de gang van deze kinderen en van het vee." (Gen. 33) Dat heet nu Zijn schapen te kennen in hun zwakheid. Zo kent ons de Heere, en Hij voegt Zich naar ons; want immers Hij moest, Hij wilde en wil een barmhartige Hogepriester en Leidsman zijn. De schapen kunnen niet goed voorwaarts komen, daarom gaat Hij langzaam voor hen heen Bij zo'n zwakke gang kan alleen de sterke duivel het geduld verliezen, maar niet de Heere, Die met Zijn schapen zwak wil zijn. Dat is hetgeen in de Psalmen geschreven staat: "Hij weet wat maaxsel wij zijn." (Psalm 103)

Hoe kunnen deze schapen anders, dan zo'n goede, trouwe, genadige en geduldige Herder volgen? Ja, zo is het, gelijk de Heere spreekt: "Zij volgen Mij." Hoelang volgen zij Hem? Zolang, als Hij voor hen heengaat. Hoelang gaat Hij dan voor hen heen? "Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld", en: "Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten", zegt Hij, zodat wij vrijmoediglijk durven zeggen: "De Heere is mij een Helper, en ik zal niet vrezen, wat mij een mens zal doen." Hij, Die hen krachtiglijk geroepen en gegrepen heeft, heeft hen daartoe geroepen, en daartoe zijn zij door Hem opgezocht en gevonden, dat zij met Hem in de eeuwige heerlijkheid zullen ingaan. Zij hebben een sterk verlangen daarheen, het heimwee, deswege kunnen zij niet anders, dan Hem volgen, Die alleen bij macht is hen derwaarts te leiden. Zij zijn geboren op de bergen der specerijen, daar moeten zij weer heen; en wie zal hen leiden zo niet Hij? En wie doet hen ingaan en uitgaan en weide en overvloed vinden, zo niet Hij? Daarom zijn zij ook niet van Hem verre te houden of weg te drijven. Bovendien weten zij niets van de weg, noch waar het groene gras staat, Hij moet hen leiden. Daarom volgen zij Hem, waar Hij ook heengaat, door bezaaide en onbezaaide landen.

Hieraan nu hebben wij ons te beproeven, of wij tot de schapen des Heeren behoren. Want dit is het kenteken: *dat wij Hem volgen*. Hij leidt, hoewel het einde van de weg heerlijk zal zijn, nochtans wonderlijk; het gaat daarmee niet, zoals vlees en bloed het zou wensen, maar door kruis en tegenspoed, door verdrukking en lijden; door allerlei waarachtige zelfverloochening, door allerlei verootmoediging, door velerlei dood, door bloed en tranen, door grote vuren en diepe wateren.

Want dat is "Hem volgen": dat men Zijn geboden bewaart; en waar men dit doet, daar komt het kruis. En wie nu Zijn schaap niet is, keert weer om naar de vleespotten van Egypte en krijgt, met Demas, de wereld weer lief. Zijn schapen verliezen echter zichzelf en al hun wol gaarne, zo zij maar bij Hem blijven en Hem volgen mogen, en daarvoor is hun ook een groot loon bereid. Hoort maar:

"En Ik geef hun het eeuwige leven." Dat is de heerlijke vrucht, die men er van heeft, dat men deze trouwen Herder volgt. Daarom is het wel waar, wat de Apostel schrijft: "Zo wij met Hem lijden, zo zullen wij ook met Hem verheerlijkt worden." (Rom. 8:17) Gelijk des Heeren schapen ten eeuwige leven gegrepen zijn, zo is ook in hen de trek naar het eeuwige leven. Daarom volgen zij de vreemde niet, want zij zijn het

slachtzwaard ternauwernood ontkomen. Zij weten, dat nergens eeuwig leven is, dan bij de Heere, en dat zij zonder Hem of ver van Hem slechts eeuwige dood en het verderf vinden. Daarom handelen zij wel dwaas, die de verleiders volgen, welke bij menigte in de wereld gevonden worden; en zijn degene er slecht aan toe, die hoon en smaad bij de wereld schuwen, en daarom een Christus volgen van eigen inzicht en voorstelling, zoals de wereld die heeft. Daarom zullen zij zich eeuwig daarover te beklagen hebben, die, het tijdelijk genot der zonde volgende, zich onttrekken, wanneer het er om gaat, om de Heere in Zijn dood gelijkvormig gemaakt te worden. Want al deze zullen niet vinden, wat zij zoeken of hopen, maar hun is het eeuwige verderf bereid. Zij daarentegen, die de Heere volgen, zullen Hem getrouw bevinden; zij zullen het ervaren, dat Hij datgene geeft, wat Hij belooft; zij zullen het met eigen ogen zien, dat de door Hem gekozen wegen, ofschoon zij ook door de diepte gaan, de juiste wegen zijn tot de eeuwige vreugde en heerlijkheid.

Wel is waar, ziet het er op deze wegen menigmaal niet anders uit, aan alsof de schapen zouden moeten ontkomen, en het is hun ook menigmaal zo te moede, dat zij met David in hun harten zeggen: "Nu zal ik een der dagen door Sauls hand ontkomen." (1 Sam. 27: 1)

Maar Hij, Die gezegd heeft: "Ik geef hun het eeuwige leven" geeft hier aan Zijn schapen een sterke vertroosting, dat zoiets nooit gebeuren zal; daarom voegt Hij er aan toe: "Zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid." Veel van wat zij hebben moge verloren gaan, als geld, goed, eer, uitwendige vrede, zodat het wel waar wordt, wat zij klagende moeten uitroepen: "Wij worden om Uwentwil de ganse dag gedood, wij worden geacht als schapen der slachting" (Psalm 44: 23; Rom 8: 36). Ja, het moge de duivel wel eens toegelaten worden, hun lichaam aan te tasten, hen in de ziel te grijpen en het hart met zijn klauwen als 't ware te verscheuren en te verbreken, terwijl hij hen met allerlei zonden, met twijfelingen, moedeloosheid, ja godslasteringen als overstort; ook heeft de wereld altijd de galg gereed, heeft altijd het smeekschrijft in de zak, om hen te mogen ophangen, maar wat van het zaad der Joden zij (Esther 6: 13) is een onuitroeibare planting, zij kan niet worden vernietigd, en wie in deze strijd zijn ziel verliest om zijn Herders wil, die behoudt haar in het leven. Hij, Die in ons is, is sterker, dan die tegen ons zijn; "in dit alles zijn wij meer dan overwinnaars" zeggen des Heeren schapen. Alles werkt mede tot bevestiging en verheerlijking van de schepping der vrije genade; alles moet dienen tot der schapen eeuwig behoud.

Trouwens, deze arme dieren zijn in goede handen! Want aldus spreekt de Heere: "Niemand zal dezelve uit Mijn hand rukken." Onder de hoede, onder de nacht der genade van deze Herder zijn wij volkomen zeker. Wel loeren de vijanden van alle kanten, zoals ook Petrus getuigt: "De duivel gaat om als een briesende leeuw zoekende, wie hij zou mogen verslinden." (1 Petrus 5: 3) De schapen des Heeren zijn, op zichzelf beschouwd, domme dieren, zij zouden heel spoedig in de kuil liggen; er is in hen eenvoud, geen argwaan noch bedrog; ook zijn zij weerloos; zij zijn in generlei opzicht geschikt en bij machte, de vijand van zich af te houden of zich te verdedigen; en met lede ogen worden zij aangezien, omdat zij zulke goede wol dragen. Zo is dan de wereld met list en al haar geweld gedurig er op uit, hen nu hier, dan daar vast te grijpen, zodat wij niet weten, hoe weer los te komen. Ach, door welke verschrikkingen worden zij menigmaal overvallen! Aan welke gevaren zijn zij al blootgesteld! Aan de ene kant worden zij met ondergang bedreigd; aan de andere kant laat de duivel niets onbeproefd, om hen te verlokken en te verstrikken door de zonde, die in hen woont; en zo laten zonde, duivel en wereld niet na, alles te beproeven, om hen uit de hand des Heeren te rukken.

Maar deze woorden des Heeren zullen wel waar blijven; want heeft niemand aan David Zijn schapen kunnen ontrukken, hoeveel te minder zal iemand in staat zijn het die Heere te doen, Die Zich Zijn eigendom niet laat ontnemen! Daarom ook blaten de schapen hun Herder na, zij roepen blijmoedig uit: "Niets zal ons kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus." Want zo ligt de grond, gelijk onze Heere en trouwe Herder hier die openlegt: "Mijn Vader Die ze Mij gegeven heeft, is meerder dan allen; en niemand kan ze rukken uit de hand Mijns Vaders: Ik en de Vader zijn één."

Aan en op zichzelf hebben de schapen niets, wat niet geschikt zou zijn voor de dood, zodat duivel en wereld hen wel alle dagen zouden kunnen verslinden. Het enige, wat zij hebben, is een verwonderlijke tred, zodat zij alles vertreden, wat onder hun voeten komt te liggen. Met deze woorden brengt de Heere alles onder de voeten van ons, die Zijn schapen zijn. Waarom zal niemand ons rukken uit zijn macht? De macht van onze trouwen Herder wordt in kracht gehouden door een andere macht, namelijk door de macht des Vaders. Degenen, die God verkoren heeft, hebben door Jezus Christus aan Hem een Vader. De Vader gaf Zijn uitverkorenen aan Zijn Zoon ter eeuwige verlossing, en Hij zwoer Hem, dat, wanneer Hij de losprijs voor hun zielen zou aangebracht hebben, Hij Zijn Vriend en de Vriend van Zijn schapen, en tevens de Vijand van Zijn vijanden en van die der schapen zou zijn, en dat Hij Hem en Zijn schapen zou bewaren in de verworven heerlijkheid en hen zou behouden in Zijn zaligheid. Nu, deze Vader is toch waarlijk meerder dan duivel en wereld, want hemel en aarde zijn Zijns, en niets kan Zijn wil weerstaan, veelmeer moet alles aan deze wil gehoorzamen en alles dienstig zijn aan de raad Zijns welbehagens, hetwelk Hij heeft in Zijnen Gezalfde en in de Zijnen; daarom zal niemand ons kunnen rukken uit de hand des Vaders van onze Heere Jezus Christus. "Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn!"

Opdat aan de schapen van de weide des Heeren de machtigste troost niet ontbreke, voegt de Heere eraan toe: "Ik en de Vader zijn Een." Hij zegt niet: "De Vader en Ik zijn één", maar: "Ik en de Vader zijn Een." De Zoon betuigt hiermede, dat Hij éénswezens is met de Vader, en gelijk Hij één in wezen is, zo ook één van wil, en één in macht, om de schapen tot de eeuwige heerlijkheid te brengen. Wat de duivel bij de Zoon niet tot stand brengt, brengt hij ook bij de Vader niet tot stand Al wat de Zoon immers wil verlost hebben, dat wil ook de Vader verlost hebben, terwijl Hij dat immers juist daarom aan de Zoon gaf, opdat Deze het zou verlost hebben.

Welk een troost voor ons, die de stem des Heeren horen en Hem volgen! Zoals de Heere het ons zegt op aarde, zo is het ook waar daarboven, en gelijk de Zoon liefheeft, zo heeft ook de Vader lief en de Vader zal het om Zijns Zoons wil niet toelaten, dat één van Zijn schapen Hem uit de hand gerukt worde of omkome, maar in het eeuwige leven zullen inkomen allen, aan wie de Zoon dit leven beloofd heeft. Zalig zijn zij, die niet zullen zien en nochtans geloven, want wat de Heere hun beloofd heeft, zal zeker vervuld worden, al heeft het de schijn, dat zij omkomen.

Zalig zijt gij, die de stem van de Herder hoort en Hem volgt. Vrijelijk mag u de vrees afleggen, als ware daarboven in de hemel niet alles voor u zo gesteld, als de Heere het u verzekert. Zalig toch zijn de schapen, wie het in het hart werd gegeven, om deze Herder na te blaten, totdat zij door Hem gevonden en gegrepen zijn; al geven zij ook menigmaal alle hoop op, en al is het hun vaak of zij niet terecht zullen komen, deze Herder zal niet rusten, totdat Hij het verlorene schaap in Zijnen stal heeft, want zo is het de wil des Vaders, en Hij wit alleen des Vaders wil.

Wee echter dengenen, die de stem des Herders kennen, en die evenwel het oor lenen aan de wereld, aan de eigenliefde, aan de vleierij des vleses en aan de verleiding der vergankelijke dingen, en zo niet volharden, het Lam te volgen door bezaaide en onbezaaide landen. Voor hen geldt niet het dierbaar woord: "Ik ken dezelve", maar tot hen zal eenmaal worden gezegd: "Ik ken u niet, vanwaar gij zijt."

O schapen, schapen van de weide des Heeren, vertroost u met de woorden des Heeren; volhardt, wacht op Hem, laat de moed niet zinken! Nog een weinig tijds, en Hij komt, en leidt ons aan Zijn hand in het eeuwige licht. Hij is heerlijk, heilig, getrouw en rechtvaardig.

Deze leerrede is gehouden te Elberfeld op 20 October 1850, des voormiddags.